

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Siilitie
26.10.2018

Helsinki

Toimintasuunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen
- Oppimisympäristö
- Toimintavuoden yhteiset tavoitteet:
 - Lapsen Vasut toiminnan suunnittelussa
 - Digitalisaatioon liittyvä tavoite
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan (varhaiskasvatuslautakunta 16.5.2017)

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu perusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tähän kuvataan se, millaisia käytäntöjä ja periaatteita varhaiskasvatukseen aloittamiseen yksikössä on. Tähän kuvataan myös lapsiryhmien muodostamisen periaatteet.

- Tutustuminen
 - Vanhempien kanssa sovitaan tutustumisjakson toteuttamisesta varhaiskasvatusta aloitettaessa
 - Sovitaan yhteisistä käytännöistä liittyen varhaiskasvatukseen
- Siirtyminen toiseen ryhmään
 - Toteutetaan riittävä määrä tutustumiskertoja ennen toiseen ryhmään siirtymistä
- Uusia ryhmiä muodostetaan lasten ikä ja tarpeet huomioiden
 - Ryhmien kasvattajat osallistuvat suunnitteluun
 - Tilojen tehokas hyödyntäminen
 - Ulkotoiminta
- Lapsen vasuprosessi –yhteisesti sovitut käytännöt
 - Vasut kirjataan marraskuun loppuun mennessä
 - Edellinen VASU lopetetaan aina ja aloitetaan uusi

Oppimisympäristö

- Hyödynnetään tiloja monipuolisesti; toisten ryhmien tiloja voidaan käyttää näiden ulkoillessa, salia käytetään vuorotellen, koulun liikuntasalia hyödynnetään etc.
- Oppimisympäristöä muokataan toimintakauden alussa ja aikana kohtaamaan lapsien tarpeita
- Lasten mielenkiinnon kohteita hyödynnetään suunnittelussa ja toteutuksessa
- Leluja ja aktiviteetteja vaihdellaan ja kierrätetään
- Retkeillään monipuolisesti; lähimetsät, leikkipuistot, torit, kauppahallit, museot, teatterit etc.

Lapsen Vasu toiminnan suunnittelussa (sitova tavoite 2018)

- Lapsen VASU ja sen tavoitteiden arviointi
- Havainnointi ja tiimipalaverit
 - Asiakastyytyväisyyskysely käytetään suunnittelun pohjana
 - Itsearviointi
 - Lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksen yksikössämme, käy ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja huoltajien kanssa aloituskeskustelun ja hieman myöhemmin varhaiskasvatussuunnitelma – keskustelun (esikoululaisilla lapsen esiopetuksen suunnitelma –keskustelu). Huoltajien kanssa sovitaan onko keskustelussa mukana myös esim. puheterapeutti tai muu lapsen kasvua ja kehitystä tukeva työntekijä.
 - Keskustelu ja sen sisältö suunnitellaan ensin tiimipalaverissa kasvattajien yhteisen näkemyksen muodostamiseksi
 - Keskustelun jälkeen ryhmän tiimissä jaetaan keskustelun anti ja muokataan ryhmän toimintaa tarpeen vaatiessa vastaamaan paremmin lapsen ja perheen tarpeisiin

Digitalisaation tupa-tavoite varhaiskasvatuksessa

- Yksikön kehittämiskohde: uusien toimintatapojen ja innovaatioiden kehittäminen, toimintasuunnitelma
- Tutustutaan uusien laitteiden (mm. tablettien ja älypuhelimien) toimintaan ja käyttömahdollisuuksiin lapsien kanssa
- Jaetaan tietotaitoa ja toimivia ideoita yksikössä kasvattajien kesken

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde (näistä seuraavista voidaan valita yksi, josta kirjataan tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi)

- Leikkiin kannustava toimintakulttuuri
 - Kasvattajat suunnittelevat ja järjestävät lapsille leikkiaikaa viikoittain
 - Leikkejä rikastetaan, ohjataan ja kehitetään
- Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo
 - Käsitellään ja arvioidaan talon kokouksissa, tiimipalavereissa, lasten kokouksissa ja keskusteluissa vanhempien kanssa
- Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus
 - Toteutuu, kuten on kuvattu Siilitien vasussa 2017

- Tavoitteena on osallistaa enemmän lapsia ja heidän vanhempiaan
 - Huoltajien kanssa käytävä yhteistyö alkaa jo ennen kuin lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen päiväkodissamme ja jatkuu tiiviinä päivittäisten kohtaamisten ja keskustelujen, varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelujen, yhteisten tapahtumien, vanhempainiltojen ja kyselyjen muodossa.
 - Huoltajille on päiväkodissamme aina avoimet ovet, ja olemme päässeet huoltajien työpaikoille vierailemaan. Huoltajat ovat tervetulleita mukaan retkillemme. Huoltajat ovat osallistuneet toimintaamme esiintymällä päiväkodin lapsille ja osallistumalla musiikkituokioille.
 - Vanhempaintoimikunta järjestää säännöllisesti päiväkodin yhteisiä tapahtumia ja on tilannut myös esiintyjä päiväkodille.
 - Olemme järjestäneet isovanhempienpäiviä, joihin on voinut osallistua myös kummit tai muut lapselle läheiset henkilöt.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Oppimisen alueet

Yksikön kehittämiskohde:

Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- Lisätään ja jaetaan kasvattajien tietoisuutta ja osaamista
- Retkillä tarkkailemme ympäristöä ja juttelemme lasten tekemistä havainnoista
- Keskustelemme kirjoista sekä televisio-ohjelmista, elokuvista ja teatteriesityksistä joita lapset ovat nähneet. Samoin juttelemme lasten kotona pelaamista peleistä
- Päiväkodissa on käytössä useita tabletteja, jotka ovat apuna tiedon etsinnässä yhdessä lasten kanssa.
- Lasten kanssa pelataan oppimispelejä lasten ikä ja tarpeet huomioiden
- Jaetaan tietotaitoa ja toimivia ideoita yksikössä kasvattajien kesken
- Harjoittelemme toisten kehonkielen ymmärtämistä esim. ilme- ja pantomiimileikeillä. Tutkimme ilmeitä ja eleitä ja ilmaisemme tunnetiloja kuvallisesti sekä musiikin ja liikunnan keinoin.

Yhteistyö ja viestintä

- **Huoltajien osallisuus**
- Miten eri tavoin huoltajat saavat vaikuttaa toimintaan
 - Päivittäinen vuorovaikutus, vasukeskustelut, vanhempainillat, vanhempaintoimikunta
 - Haku- ja tuontitilanteissa vaihdetaan kuulumiset; mitä on tehty, miten on mennyt ja kuunnellaan toiveita/tarpeita
 - Vasukeskusteluissa luodaan yhdessä vanhempien kanssa tavoite/tavoitteet kuluvalle toimintakaudelle, jotka arvioidaan keväällä. Käydään myös läpi lapsen ja perheen toiveita ja ajatuksia varhaiskasvatuksen sisältöihin
- Minkälaisia osallistumisen muotoja on suunniteltu
 - Vanhemmat voivat tuoda omaa osaamistaan lapsiryhmien toimintaan
 - Vanhemmat ovat vierailleet lapsiryhmässä ja mm. vetäneet lapsille joogaa, lauluhetkiä, kasvomaalausta, jumppaa, discoa, olleet mukana leikkimässä ja retkillä.
 - Vanhemmat ovat myös saaneet vaikuttaa retkien sisältöön
 - Vanhemmat ovat myös kustantaneet retkiä ja lahjoittaneet materiaalia askarteluihin

- Miten huoltajille viestitään toiminnasta
 - Keskustelut, sähköiset ja paperiset tiedotteet, sosiaalinen media
 - Vanhempien kanssa vaihdetaan akuutit asiat haku- ja tuontitilanteissa, suunnitellusta toiminnasta tiedotetaan sähköpostin ja paperisten tiedotteiden avulla
 - Siilitien yksikkö löytyy myös Facebookista
 - Esiopetusryhmässä käytössä Instagram
- Miten huoltajat voivat osallistua toimintasuunnitelman tekoon
 - Osallistumalla keskusteluun eri tilaisuuksissa
 - Toimintasuunnitelman tavoitteiden pohjana on käytetty myös asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksia
 - Olemme muokanneet ja muokkaamme toimintaa saamamme palautteen pohjalta
- **Monialainen yhteistyö**
- Muita yhteistyökumppaneita ja minkälaisia yhteistyörakenteita
 - Kirjasto, liikuntatoimi, terveydenhuolto, erilaiset kulttuurikohteet, perusopetus...
 - Käytämme kirjastoa aktiivisesti; lainaaminen, vierailut ja kirjaston vetämät satutuokiot
 - Urheilukenttien käyttö ja yhteistyö leikkipuiston kanssa, yhteiset tapahtumat
 - Yhteistyöpalaverit neuvolan kanssa
 - erilaiset terapiat päiväkodilla (puheterapia, toimintaterapia)
 - Hyve 4 –yhteistyö
 - Neuvola päiväkodissa yhteistyö neuvoalan ja perheiden kanssa
 - Koulun kanssa yhteinen työskentely, tilat, jumppasalin käyttö

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin. Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi

- Mitä ja miten arvioimme:
 - Työntekijän itsearviointi, tiimien toiminnan arviointi
 - Tiimipalaverissa arvioidaan oman tiimin toimintaa ja reflektoidaan omaa tekemistä
 - Käydään esimiehen kanssa kehityskeskustelu vuosittain joko yksilönä tai tiimin kanssa
 - Arvioidaan oliko toiminta pedagogisesti perusteltua ja varhaiskasvatussuunnitelmien mukaista?
 - vuorovaikutus lasten kanssa, ryhmässä vallitseva ilmapiiri, pedagogiset työtavat, toiminnan sisältö tai oppimisympäristöt
 - Lasten kasvun kehityksen ja oppimisen edellytysten toteutuminen
 - Kasvattajayhteisön toiminta

Pedagoginen dokumentointi

- Käydään tiimeissä ja arjessa jatkuvaa keskustelua ja arviointia
- Kirjataan ryhmävasuihin suunnitelma ja arvioidaan
- Miten dokumentoidaan:
 - Lasten teoksia taltioidaan sellaisinaan tai kuvaten kasvunkansioihin
 - Kuvataan videoita ja valokuvia toiminnasta ja lapsista
 - Sadutetaan
- Kerättyä tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kasvatuksen yksilöinnissä